

Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ε.Μ.Μ.Ε.
Χειμερινό εξάμηνο 2006-2007

Σπύρος Α. Μοσχονάς

Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία

Ώρες συνεργασίας: Τρίτη 3:00-5:00 μμ
τηλ. 210-3689259
e-mail: smoschon@media.uoa.gr

Θέματα των παραδόσεων:

Δύο βασικές έννοιες εξετάζονται στο μάθημα αυτό: η έννοια της «γλωσσικής μεταβλητής» και η έννοια του «γλωσσικού δείκτη». Με την πρώτη, μπορούμε ν' αρχίσουμε ν' αναγνωρίζουμε και να κατανοούμε την τεράστια γλωσσική ποικιλότητα που μας περιβάλλει και στην οποία οι ίδιοι εμείς, άθελά μας, συνεισφέρουμε· με τη δεύτερη μπορούμε ν' αρχίσουμε να παρхамερίζουμε διάφορα ιδεολογικά εμπόδια που μας δυσκολεύουν να δούμε όλη την έκταση της γλωσσοποικιλότητας. Παρόλο που οι δύο αυτές έννοιες είναι πολύ γενικές, μπορούν να γίνουν πολύ ειδικές κατά περίπτωση. Συνδυάζοντάς τες ελπίζουμε σε καλύτερη κατανόηση της κοινωνιογλωσσικής πραγματικότητας στην Ελλάδα, ιδιαίτερα σε σχέση με ζητήματα όπως: τυποποίηση της κοινής νεοελληνικής, γλωσσική εκπαίδευση, διγλωσσία, μειονοτικές γλώσσες.

Παρακολούθηση:

Δύο ώρες παραδόσεων (Πέμπτη 1-3) και δύο ώρες εργαστηρίου (Τρίτη 5-7).

Επιβάλλεται η παρακολούθηση δύο συνεδρίων τα οποία θα γίνουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος:

της ημερίδας με θέμα «Η διγλωσσία στην παιδική ηλικία»

(Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, Σάββατο, 11/11/2006),

και του ΚΕΜΟ με θέμα «Διεπιστημονικές προσεγγίσεις του μειονοτικού και μεταναστευτικού φαινομένου:

Η ελληνική συγκυρία μετά το τέλος του ψυχρού πολέμου»

(Πάντειο Πανεπιστήμιο, Παρασκευή-Κυριακή 15-17/12/2006).

Αξιολόγηση:

Ατομική Εργασία ή Συντροφικό Project: **70%**,
Εξετάσεις: **30%**.

Διδακτικά εγχειρίδια:

Αρχάκης Α. & Μ. Κονδύλη, 2002. *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος.

Σ. Α. Μοσχονάς, 2005. *Ιδεολογία και γλώσσα*. Αθήνα: Πατάκης.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Boutet J., 1984. *Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Κωστούλα-Μακράκη Ν., 2001. *Γλώσσα και κοινωνία: Βασικές έννοιες*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μπασλής Γ., *Κοινωνιογλωσσολογία: Μικρή εισαγωγή*. Αθήνα: Γρηγόρης, 2000.

Ντάλτας Π., 1997: *Κοινωνιογλωσσική μεταβλητότητα*. Αθήνα: Επικαιρότητα.

Τσιτσιπής, Λ. Δ., 1995. *Εισαγωγή στην ανθρωπολογία της γλώσσας: Γλώσσα, ιδεολογία, διαλογικότητα και επιτέλεση*. Αθήνα: Gutenberg.

Τσιτσιπής, Λ. Δ., 2005. *Από τη γλώσσα ως αντικείμενο στη γλώσσα ως πράξη*. Αθήνα: Νήσος.

Φραγκουδάκη, Ά., 1987. *Γλώσσα και ιδεολογία: Κοινωνιολογική προσέγγιση της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Χριστίδης Α.-Φ., επιμ., 2001. *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.